

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Cauza penală
Nr. 1a-429/23

judecătoria Edineț
sediul central
Judecător Gh. Bîrsan

DECIZIE

07.11.2023

mun. Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți în componența

Președintelui ședinței: Dumitru Pușca

Judecători: Angela Revenco și Ruslana Burdeniuc

Grefier: Maria Baciuc

Interpret: Inna Rotari și Angela Cruc

Cu participarea

Procurorului: Lilia Prisacari

Avocatului: Aliona Rusnac

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul avocatului Aliona Rusnac în numele inculpatei:

Nastavniuk Maryna, născută la *****, originară din *****, domiciliată în *****, cet. *****, cu studii medii, necăsătorită, ne încadrată în câmpul muncii, fără antecedente penale,-

declarat împotriva sentinței judecătorei Edineț sediul central din 19.04.2023 prin care a fost recunoscută vinovată pe art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal și condamnată la 3 (trei) ani închisoare în penitenciar pentru femei și amendă în mărime de 4000 u.c., echivalentul a 200 000 lei, (pin încheierea din 25.04.2023 concretizându-se categoria penitenciarului de tip semiînchis), cu calcularea termenului pedepsei din data pronunțării sentinței și includerea în el a perioadei arestului preventiv 29.12.2022 – 19.04.2023, precum și deținerea în continuare în stare de arest.

Prin sentință s-a soluționat chestiunea referitor la corpurile delictive.

Termenii de examinare a cauzei penale în procedură simplificată, conform prevederilor art. 364/1 Cod pr. penală:

- în instanța de fond: 01.03.2023 - 19.04.2023;
- în instanța de apel: 29.05.2023 – 07.11.2023.

CONSTATĂ:

Prin sentință, *Nastavniuk Maryna* a fost condamnată pentru, că la 29 decembrie 2022, acționând în interes comun cu persoana cu prenumele "Natalia", la moment neidentificată de organul de urmărire penală, în scopul organizării

ieșirii ilegale de pe teritoriul Republicii Moldova a unui copil minor de gen masculin cu prenumele ”*****” în vârstă aproximativă de 7 (șapte) ani, ghidându-se de raționamentul infracțional au săvârșit infracțiunea de corupere activă în următoarele circumstanțe:

Începând cu 27 decembrie 2022 persoana care s-a prezentat telefonic cu prenumele ”Natalia” care acționa cu persoane neidentificate, inclusiv cu Nastavniuk Maryna, urmărind scopul tranzitării ilegale a teritoriului Republicii Moldova, cât și ieșirii de pe acest teritoriu a copilului minor de gen masculin cu prenumele ***** în vârstă aproximativă de 7 (șapte) ani, persoana neidentificată ce s-a prezentat telefonic cu prenumele Natalia i-a promis mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă de 500 euro ofițerului superior SPF Criva-Mămăliga al DR Nord al IGPF al MAI, locotenent Barbuța Octavian *****, care în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal este persoană publică, pentru ca ultimul să accepte și să favorizeze ieșirea ilegală de pe teritoriul Republicii Moldova a minorului respectiv prin punctul de control și trecere a frontierei de stat Criva-Mămăliga al DR Nord al IGPF al MAI, urmând ca banii în sumă de 500 euro promiși lui Barbuța Octavian ***** să-i fie oferiți și dați de către persoanele ce vor însoți copilul minor

Astfel, la 29 decembrie 2022, la ora 18 și 20 minute, pe teritoriul stației de alimentare cu combustibil ”Rompetrol” amplasată pe traseul M-14 ce trece prin satul Criva, raionul Briceni, în automobilul de model ”Peugeot 307” cu numerele de înmatriculare *****, aflat în proprietatea ofițerului superior Octavian Barbuța, au urcat Nastavniuk Maryna pe bancheta din față și minorul cu prenumele *****, pe bancheta din spate. În cadrul întrevederii avute loc în automobilul nominalizat, cetățeană *****, Nastavniuk Maryna, i-a oferit și dat ofițerului superior Barbuța Octavian, bani în sumă de 500 (cinci sute) dolari SUA, promiși de către persoana ce s-a prezentat telefonic cu prenumele Natalia, totodată comunicându-i că ea va trece pedestru de una singură punctul de control și trecere a frontierei de stat Criva-Mămăliga al DR Nord al IGPF al MAI, iar după ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova a lui Barbuța Octavian și a minorului cu prenumele *****, ce nu dispunea de nici un document de identitate, Nastavniuk Maryna urma să preia copilul minor în afara frontierei de stat a Republicii Moldova, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal cu calificativele: *promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane.*

În termenul și ordinea prevăzută de art. art. 401 - 402 Cod pr. Penală, sentința de condamnare în latura pedepsei penale a fost atacată cu apel de către

avocatul Aliona Rusnac în numele inculpatei Nastavniuk Maryna, cu solicitarea atenuării ei prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, dat fiind prevalarea în speță, conform art. 78 Cod penal, a circumstanțelor atenuante cum ar fi recunoașterea vinei, căința în cele comise, atragerea pentru prima dată la răspunderea penală, ceea ce prin prisma art. 7; 61; 75-88 Cod penal, denotă inoportunitatea executării de către ea a pedepsei închisorii în situația în care a acceptat examinarea cauzei în corespundere cu art. 364¹ alin. (8) Cod pr. penală.

Procedura citării legale a fost executată.

În fața instanței de apel, inculpata Nastavniuk Maryna și apărătorul Aliona Rusnac au pledat pentru admiterea cerințelor privind atenuarea pedepsei, prin suspendarea executării ei în temeiul art. 90 Cod penal, ținându-se cont de cumulul circumstanțelor atenuante a cauzei din rândul celor menționate în cererea de apel.

Pe de altă parte, procurorul participant Lilia Prisacari a pledat pentru respingerea apelului ca nefondat, cu menținerea neschimbată a sentinței, inclusiv în latura pedepsei penale, corect apreciată de către instanța de fond în cumul cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatei, care în lipsa unui domiciliu permanent pe teritoriul RM poate fi tentată de a se eschiva de la îndeplinirea obligațiilor impuse în condițiile art. 90 Cod penal, astfel încât nu se va realiza scopul pedepsei penale, decât prin executarea ei reală.

Verificând temeinicia argumentelor formulate de apelantă în raport cu conținutul materialului probator acumulat de către OUP și recunoscut de inculpată, precum și apreciind soluția instanței de fond cu privire la faptă, încadrarea ei juridică și pedeapsa penală ca fiind una corectă, Colegiul odată cu respingerea cerințelor de atenuare a pedepsei penale ca fiind nefondate, va admite solicitarea aplicării în speță a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod pr. penală, prin reducerea pedepsei pentru durata detenției preventive a inculpatei în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiții contrare garanțiilor acordate de art. 3 CEDO și jurisprudența CtEDO.

De drept, soluția Colegiul se întemeiază pe dispozițiile art. 414 alin. (1) Cod pr. penală potrivit căror, *judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

În fapt, Colegiul reține examinarea cauzei în ordinea art. 364¹ Cod pr. penală, în varianta aplicabilă la data comiterii faptei și judecării fondului, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpata Nastavniuk Maryna în corespundere cu alin. (3) a respectivei norme, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, contrasemnată de avocatul Aliona

Rusnac, potrivit căreia a recunoscut integral faptele imputate prin învinuirea din rechizitoriu (f.d.40, vol. 2).

Respectiv, chestionând-o în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptei reținute în actul de învinuire, instanța în corespundere cu art. 364¹ alin. (4) Cod pr. penală, prin încheierea din 13.04.2023 i-a admis cererea pe motiv, că din probele administrate rezultă, că fapta îi este stabilită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce permit stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatei potrivit regulilor de audiere a martorului (f.d.44-45, vol. 2).

Drept urmare, în baza probelor administrate pe caz și în limita procedurii în care cauza a fost soluționată, Colegiului conchide constatarea obiectivă de către instanța de fond a tuturor împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ce au importanță pentru justa ei soluționare.

Aceasta pentru, că atât la faza urmăririi penale, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond și cea de apel, inculpata a recunoscut integral fapta săvârșită, confirmată prin probele administrate, depunând declarații benevole în ce privește circumstanțele comiterii ei; împrejurări care colaborează întru-tot cu ansamblul probelor administrate pe caz, căror instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce, cu expunerea lor nemijlocită în conținutul p/v al ședinței de judecată și sentința pronunțată pe caz, motivare pe care instanța de apel o acceptă și pentru a evita repetarea ei inutilă o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), noțiunea de proces echitabil implicând ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Ținând cont de faptul, că prezenta cauză a fost judecată în procedura recunoașterii probelor administrate la faza urmăririi penale, prevăzută de art. 364¹ Cod pr. Penală, neobiectată de părți nici în instanța de fond și nici în cea de apel, precum și că probele verbale și material scrise, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpatei, detaliat sunt redate în conținutul sentinței de condamnare, Colegiul conchide inutilitatea expunerii lor repetate, cu atât mai mult că în această parte ea nu a fost atacată, inculpata recunoscându-le și neobiectând asupra încadrării juridice a acțiunilor infracționale.

Respectiv, în baza probelor administrate pe caz și în limita procedurii în care acesta s-a soluționat, Colegiului conchide constatarea obiectivă de către instanța de fond a tuturor împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei.

Tot odată, Colegiul reține, că constatând cu certitudine vinovăția inculpatei Nastavniuk Maryna în fapta comisă, instanța, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, a dat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61, 75 Cod penal ce-i determină scopul și criteriile generale de individualizare, corect reținându-i rolul preventiv serios pentru corectarea făptuitorului și restabilirea echității sociale, numindu-i o pedeapsă proporțională faptelor comise și pericolului lor social sporit, ținând cont de rezonanța infracțiunilor de corupere activă ce se cataloghează ca grave, de personalitatea inculpatei, care nu dispune de un loc permanent de trai și de muncă pe teritoriul țării, în lipsa datelor obiective pe măsură să confirme neeschivarea ei de la executarea pedepsei penale, considerând irațional suspendarea executării ei condiționate potrivit art. 90 Cod penal.

Respectiv, reieșind din împrejurările cauzei, personalitatea inculpatei și urmările prejudiciabile survenite, Colegiul atestă, caracterul proporțional a pedepsei numite, fapt pentru care în respingerea solicitării atenuării ei prin aplicarea dispoziției art., 90 Cod penal, ține să menționeze, că recunoașterea vinovăției prin acceptarea probatoriului administrat pe caz și pretinsa manifestare a căinței sincere, au constituit temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 364¹ alin. (8) Cod pr. penală (în vigoare la data comiterii faptei și examinării cauzei), asigurând reducerea cu 1/3 a limitelor pedepsei penale, ceea ce face imposibilă invocarea repetată a acestor circumstanțe ca temei de atenuare a ei, pentru a nu le admite ”dubla valență”.

Reieșind din cele menționate supra, Colegiul conchide, că corectarea inculpatei Nastavniuk Maryna este posibilă numai prin izolarea ei de societate, considerând, că pedeapsa închisorii va contribui efectiv la conștientizarea de către ea a faptei comise și realizarea scopului preventiv și corecțional, or o pedeapsă neechitabilă pericolului social și gravității faptelor săvârșite, nu numai că nu va aduce la corectarea celui vinovat, ci ar determina neîncrederea societății și a persoanei în funcționarea legii. Cu atât mai mult, că pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

În acest aspect ține de menționat recomandările Plenului CSJ expuse în Hotărârea nr. 16 din 31.05.2004 ”*Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale*” potrivit cărui, o pedeapsă mai blândă decât cea stabilită de instanță, nu numai că nu-și va atinge scopul de corectare a celui vinovat, ci nici nu ar restabili echilibrul dintre fapta comisă cu urmările survenite și restricția impusă de lege pentru producerea ei.

Respectiv, constatând cu certitudine caracterul strict individualizat a pedepsei stabilite lui Nastavniuk Maryna, Colegiul o va păstra neschimbată, dispunând doar reducerea ei în sensul art. 385 alin. (5) Cod pr. penală, pentru perioada detenției preventive de 109 zile și în calitate de inculpată de 202 zile, pe parcursul cărora s-a deținut în condiții de penitenciar contrare celor prevăzute de art. 3 CEDO și jurisprudența CtEDO.

Aceasta pentru, că în practica sa constantă, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei (*Mozer; Rotaru; Ciorap etc*), CtEDO a reiterat, că art. 3 al Convenției garantează una din cele mai fundamentale valori a societății democratice, interzicând în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane sau degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei.

Mai mult ca atât, potrivit CtEDO în cauza *Kudla c. Poloniei*, statul trebuie să se asigure ca persoana să fie deținută în condiții, care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că având în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare, invocând în cauza *Ostrovar c. Moldovei*, că atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum și durata detenției.

Concomitent, Colegiul va face referire și la Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind vizita preventivă la Penitenciarul nr. 11 Bălți, a cărui constatări vizează faptul, că *persistă problema asigurării cu medicamentele necesare, geamurile fiind de dimensiuni mici ce nu facilitează pătrunderea lumini solare și lipsa spațiilor special amenajate pentru fumători motiv din care deținuții sunt nevoiți să fumeze în prezența celor nefumători.*

În respectarea recomandărilor CtEDO la acest capitol și celor menționate de CPT, legiuitorul național prin modificările operate la art. 385 alin. (5) Cod pr. penală (în varianta Legii în vigoare la data detenției Marynei Nastavniuk), a prevăzut, că în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, deținutului i se va reduce pedeapsa, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, iar prin modificările ulterior operate, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ.

De aceea, soluționând cerințele inculpatei Nastavniuk Maryna privind reducerea pedepsei penale, ca urmare a constatării încălcării prevederilor art. 3 CEDO în cadrul detenției ei preventive în condițiile Penitenciarului nr. 11 Bălți, prin evaluarea raportului administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți și explicațiile

de rigoare a reprezentantului Penitenciarului nr. 11 Bălți, Moraru Ludmila, unde la moment inculpata se află în detenție, Colegiul constată, că ea s-a aflat în condiții de detenție precară potrivit constatărilor reținute în Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind vizita preventivă la Penitenciarul nr. 11 Bălți, precum și cu încălcarea normei de spațiu personal de cel puțin 4m² pentru deținut, statuată la pct. 464 al Statutului executării pedepsei de către condamnat.

Din conținutul raportului prezentat de către administrația Penitenciarului nr. 11 Bălți rezultă, că în perioadele detenției în Penitenciarului nr. 11 Bălți, de la 30.12.2023 până la 19.04.2023 – pe parcursul a 109 zile cu statut de prevenit și de la 20.04.2023 până la 07.11.2023 – pe parcursul a 202 zile cu statut de inculpată, Nastavniuk Maryna s-a aflat în celulele nr. 13, nr. 55 și nr. 52, în condiții de supraaglomerare, cu suprafața ce nu corespunde normei vizate, fapt prin ce i-a fost depășit nivelul inevitabil de suferință, atingându-se pragul de severitate garantat de art. 3 a Convenției. Or, conform jurisprudenței CtEDO în cauza *Shishanov c. Moldovei din 15 decembrie 2019*, aglomerarea penitenciarelor, cu asigurarea normei de spațiu locativ mai mic de 4 m², este suficientă pentru a concluziona, că condițiile de detenție suportate de reclamant au depășit nivelul de gravitate prevăzut de articolul 3 din Convenție.

Astfel, analizând invocările inculpatei Nastavnyuk Maryna prin prisma informațiilor prezentate de administrația Penitenciarului nr. 11 Bălți, ținând cont de principiile generale stabilite în jurisprudența CtEDO cu referire la încălcarea art. 3 din Convenție și constatările Raportului CPT, Colegiul conchide, că dificultățile privind neasigurarea ei cu spațiul minim garantat, de care s-a confruntat pe parcursul aflării în detenție preventivă din momentul plasării în arest preventiv la 30.12.2022 și până la pronunțarea prezentei decizii, atingând pragul de severitate contrar prevederilor art. 3 din Convenție, fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Ținând cont de cele invocate supra, Colegiul prin aplicarea cazului din speță a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod pr. penală Cod pr. penală, consideră posibil de a reduce din termenul pedepsei penale stabilite lui Nastavniuk Maryna - 218 zile pentru 109 zile de detenție cu statut de prevenit calculând 2 zile de reducere pentru fiecare zi de aflare în arest preventiv și 40 zile pentru 202 zile de detenție în calitate de inculpată, cu calcularea a câte 2 zile de reducere pentru zece zile de detenție, reducându-i termenul pedepsei cu 258 zile.

În corespundere cu art. art. 415 alin. (1) pct. 2); 416 - 417 Cod pr. penală, Colegiul,-

DECIDE :

Apelul avocatului Aliona Rusnac în numele inculpatei **Nastavniuk Maryna** declarat împotriva sentinței judecătorești Edineț sediul central din 19.04.2023 prin

care a fost recunoscută vinovată și condamnată pe art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal, se admite în latura verificării condițiilor de detenție pentru perioada în care aceasta s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți cu statut de prevenit, cu admiterea în această parte a cererii formulate în ordinea art. 385 alin. (5) Cod pr. penală.

În temeiul art. 385 alin. (5) Cod pr. Penală, se constată încălcarea în privința lui **Nastavniuk Maryna** a drepturilor privind condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în perioada detenției cu statut de prevenit și inculpat în Penitenciarul nr. 11 Bălți din 30.12.2022 până la 19.04.2023 în total 109 zile și în perioada 20.04.2023 – 07.11.2023 cu statut de inculpată în total 202 zile, reducându-i termenul pedepsei stabilite cu 218 zile pentru detenție în calitate de prevenită cu calculul două zile închisoare pentru una zi de arest preventiv și cu 40 zile pentru detenție în calitate de inculpată, cu calculul două zile de reducere pentru zece zile de detenție.

Termenul pedepsei stabilite pe art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal de 3 (trei) ani închisoare și amendă în mărime de 4000 u.c., echivalentul a 200 000 lei, se reduce cu 258 zile cu executarea ei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Se deduce în continuare durata ținerii lui **Nastavniuk Maryna** în condiții de detenție, cu includerea în termenul pedepsei penale a perioadei 29.12.2022 – 07.11.2023.

În rest dispozițiile sentinței se păstrează fără modificări.

Prezenta decizie este executorie, dar poate fi atacată cu recurs la CSJ în termen de două luni din data aducerii la cunoștință a deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat în public la 07.11.2023.

Decizia integrală pronunțată la 12.12.2023.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: